

is geweest zijn arbeid voort te zetten. De Nederlandsche Ornithologie verliest in hem een trouwe dienaar.

Het is te hopen en te verwachten, dat zijn verzamelingen en notities, die aan het Museum te Buitenzorg geschonken zijn, een waardige bewerker vinden.

N. Tinbergen.

Dr. Nikolaus (Miklos) Vasvári, „Oberadjunkt“ van het voormalige Koninklijke Hongaarse Ornithologische Instituut te Budapest, is, evenals de Directeur, *Vönöczky*, (Schenk) overleden. Dit werd ons bericht in een schrijven, d.d. 18 November j.l., van *Dr. A. Keve*, (Kleiner) waarin deze dank brengt voor de toezending van enige nummers van *Limosa*, gevolgd door de opmerking, dat deze de „eerste stenen“ vormen voor het nieuwe Instituut, aangezien alles, museum zowel als bibliotheek, geheel werden verwoest. Slechts „*Aquila*“, 50, 1943, uitgegeven in December 1944, bleef door een toeval in de drukkerij gespaard. Naast *Dr. Keve* bestaat de staf van het thans niet meer met het praedicaat „Koninklijke“ gesierde Instituut, uit *Dr. Vertse* en *Dr. Patkai*. De briefkaart eindigt met de opmerking, dat ieder ornithologisch geschrift van de Nederlandse collegae dankbaar zal worden aanvaard.

Onwillekeurig gaan mijn gedachten terug naar de zomer van 1930, toen ik op doorreis naar het Biologisch Station te Tihany aan het Balatonmeer, in Budapest aller-vriendelijkst door *Dr. Vasvári*, destijds nog hoofdassistent, met wien ik reeds gecorrespondeerd had over zijn interessante studie over de voedingsbiologie van roerdomp en woudaapje, werd ontvangen. Het Instituut bevond zich toen in Buda, op één der verdiepingen van het grote „Akerbau-Instituut“, aan de Herman Ottoweg, genoemd naar den eersten Directeur, *Otto Herman*. Behalve vele interessante stukken toonde hij ook een zeer uitgebreide verzameling uitbraaksels en ballen van een groot aantal vogelsoorten. Onderzoekingen over het voedsel der vogels vormden zijn speciale studie-terrein. Zo publiceerde hij in „*Aquila*“, behalve over de voeding van roerdomp en woudaapje o.a. ook over die van de purperreiger, de grauwe kuikendief, de wespendif en de zwartbruinte milaan. Veel moeite getroostte hij zich om maaginhouden van in Hongarije moeilijk of niet te verkrijgen soorten uit het buitenland te betrekken. Een genoeglijke dag bracht ik ook met hem door in de Budapestse dierentuin. Door correspondentie bleef het contact gehandhaafd en verscheiden huiden van in Nederland hoogstzelden voorkomende, maar in Hongarije vrij gewone vogels mocht ik sindsdien van hem ontvangen; ik noem slechts kleine klauwier, bijeneter, scharrelaar en roodpootvalk. Ook in het laatste schrijven, dat ik van hem ontving in Januari 1941, bood hij, ondanks de moeilijke omstandigheden, nogmaals aan eventueel gewenste vogels te zenden! Wanneer hij is gestorven, of omgekomen, valt uit het ontvangen bericht niet af te leiden.

C. G. B. ten Kate.

Vergadering in Café-restaurant „den Hout“ te Den Haag op 25 Mei 1946.

Aanwezig van het Bestuur de heeren: *P. A. Hens*, *Dr. C. Eijkman*, *J. G. van Marle*, *Tsj. Gs. de Vries* en *Dr. C. G. B. ten Kate*; voorts de leden: *G. J. M. de Greef*, *E. Evers*, *L. de Heer*, *A. F. W. van Bleijenburgh*, *L. J. Klein*, *W. A. M. Janssen*, *C. van der Schans*, *M. Dijkstra*, *J. A. Sillem*, *Dr. A. A. J. H. Marres*, *D. A. Blaauw*, *G. A. L. Bisseling*, *J. P. Bouma*, *M. J. Tekke*, *Th. Folkers*, *Dr. J. R. H. Schaank*, *A. J. de Lorm*, *N. W. Pel*, *Mej. L.*

Hens, W. Ph. J. Hellebrekers, W. F. Sillem, L. Coomans de Ruiter, Mr M. Mees, R. Tybout, L. F. Kleyn, Dr H. N. Kluijver, Dr H. W. van Rhijn en J. Feiters; als introduc de heer L. Lieste. De Voorzitter opent om 9 uur n.m. de vergadering en heet alle aanwezigen welkom, in het bijzonder den heer Coomans de Ruiter, die na vele ontberingen, in de gevangenkampen kortelings uit Ned.-Indië is gerepatriëerd. Naar aanleiding van het 7e lustrum van de Club, dat heden herdacht wordt, memoreert hij wat in de afgelopen jaren tot stand is gebracht en prijst de amicale sfeer, die steeds op de vergaderingen en excursies geheerscht heeft. Wat de toekomstplannen betreft, deelt spr. mede, dat den laatsten tijd tusschen de Club en de N.O.V. wederkeerig contact wordt gezocht met de bedoeling tot een nauwere samenwerking te geraken. Een kleine Commissie uit de besturen der beide vereenigingen is benoemd om eventueele fusieplannen nader uit te werken.

De secretaris leest vervolgens de notulen der vorige vergadering voor, welke worden goedgekeurd.

Onder de ingekomen stukken komt een schrijven voor van den heer W. F. v. d. Vegte, waarin hij bedankt als lid van de Club, verder berichten van verhindering van de heeren Waldeck, de Beaufort en van de Jagersvereeniging.

Voorts een schrijven van den heer Dijkstra over een door hem geschoten wilden woord met geheel lichtblauwen snavel.

Ballotage van nieuwe leden.

Van de 6 candidaten worden er 5 met algemeene stemmen gekozen tot lid van de Club, nl. de heeren:

J. Lieste, L. van Meerdervoort 641, den Haag (voorgesteld door L. J. Kleyn); R. Stuurman, Nieuwe weg 16, Eemnes (door Slijper); Dr Ir M. Béquaert, Robianostraat 11, Tervueren (België) (door de Lorm); O. Maurénbrecher, Ass. Res. Madjene, Z.-Celebes en Dr R. J. van Blom, Contr. 1e kl., Mandor, Makassar (door Coomans de Ruiter).

De heer J. P. Bouma doet mededeeling van het overlijden van zijn broer, P. J. Bouma, in Ned.-Indië.

Daarna krijgen de heeren L. Kleyn en M. J. Tekke het woord om nadere mededeelingen te doen over de op Zondag te houden excursie naar „de Raaphorst” op Wassenaar.

Wetenschappelijke mededeelingen:

De heer de Vries ontving ter determinatie een ei, dat in Mei 1944 met 2 andere was aangetroffen in een verstormd nestje op de Makkumer waard; het bleek te zijn van het kleinste waterhoen (zie verder p. 128).

De heer ten Kate deelt mede, dat dit jaar het baardmannetje weer gebroed heeft op het Kampereiland. Voorts bericht hij over een bijna volwassen roerdomp, die als prooi van een bruine kuikendief werd aangetroffen en, over een volwassen roerdomp die in het broedterrein kon worden gegrepen (zie p. 59 en 60).

De heer de Vries zegt, dat de baardmannetjes te Eernewoude verdwenen zijn.

De heer Hellebrekers heeft op 23 Mei j.l. op het Choirven bij Esbeek 17 geoorde futen geteld, verder twee ♂♂ kuifeenden.

De heer Schaank zegt, dat in Mei 1944 een paar lepelaars op Robbenoord (Wieringermeer) tot broeden is gekomen.

Den heer de Lorm is het opgevallen, dat vele boschvogels wegens de vernielingen dichter bij de huizen van de stad zijn gekomen, zooals tuinfluiters (*Sylvia borin*), fitissen (*Phylloscopus trochilus*), nachtegalen (*Luscinia mega-*

rhyncha), grasmusschen (*Sylvia communis*), enz. Volgens den heer A. Silleman komen dit jaar opvallend veel nachtegalen (*Luscinia megarhyncha*) in het Be-noordenhoutkwartier voor.

De heer de Greef heeft opgemerkt, dat nu Walcheren bijna geheel boom-loos is, de trekvogels wel op tijd verschijnen, doch dadelijk weer vertrekken naar voor hen gunstiger oorden. Intusschen is echter Walcheren tusschen Koude-kerke en Middelburg een aalscholverkolonie rijk geworden: 12 reigers (*Ardea cinerea*) en 30 aalscholvers (*Phalacrocorax carbo*). In 1945 zijn de broedende putters (*Carduelis carduelis*) van Walcheren naar Goes vertrokken.

De heer Marrès vertelt van een broedende havik (*Accipiter gentilis*) onder Maarn; in de horst werd een boomkruiper (*Certhia brachydactyla*) nestelend aangetroffen. In het boschplan te Amsterdam kwamen dezen winter ontzaglijke massa's sijsjes (*Carduelis spinus*) en barmsijsjes (*Carduelis flammea*) voor (Nov.-Maart); verschillende sperwers (*Accipiter nisus*) sloegen er op. Op een dag bevond zich onder een troep van $\pm$ 100 barmsijsjes een ex. dat bijzonder licht van kleur was, vooral de lichte stuit viel op. De vraag is of dit geen *hornemanni* geweest is. (Zie verder p. 119). Tenslotte demonstreert spr. een levend barmsijsje met isabelkleurige flanken en stuit, gevangen onder Amersfoort.

De heer Dijkstra heeft dezen winter opvallend weinig bonte kraaien (*Corvus cornix*) onder Heemstede waargenomen, daartegenover echter zeer veel kauwtjes (*Coloeus monedula*) en eksters (*Pica pica*). Op Texel komen dit jaar weinig kieviten (*Vanellus vanellus*) voor.

De heer Evers heeft in zijn omgeving (Buunderkamp) zeer veel pimpels (*Parus caeruleus*) en gekraagde roodstaarten (*Phoenicurus phoenicurus*), echter weinig zwarte meezen (*Parus ater*). Elken dag worden onder Wolfheze twee wespddieven (*Pernis apivorus*) gezien. In het natuurwoud broedt weer een havik (*Accipiter gentilis*), 5 meter verwijderd van het oude nest. De korhoenders (*Lyrurus tetrix*) zijn in zijn omgeving totaal verdwenen, waarschijnlijk slachtoffers van de veelvuldig voorkomende vossen.

De heer Kluiver bevestigt dit en zegt, dat ten aanzien van de konijnen hetzelfde geldt. Namens den onderwijzer Donia op Texel deelt hij mede, dat dit jaar in de Muy op Texel de bonte kraai (*Corvus cornix*) gebroed heeft (beide ouders volslagen bont). In de omgeving van Wageningen komen dit jaar bijzonder veel kleine zangers voor, zooals nachtegalen (*Luscinia megarhyncha*), grasmusschen, braamsluipers (*Sylvia curruca*), roodstaarten (*Phoenicurus*) enz. De heer L. Kleyn heeft op 26 April weer boomvalken (*Falco subbuteo*) op Oud Eik- en Duinen waargenomen. Op 12 Mei te Noorden een paartje van de krooneend (*Netta rufina*), later nog twee $\sigma\sigma$ en 1 φ , waarschijnlijk dus broedvogels. Ook zag hij daar op 19 Mei een baardmannetje (*Panurus biarmicus*). In een prieel op de Keizersgracht te Amsterdam broedde dit jaar een geheel of half wilde eend. Uit het legsel kwamen 8 jongen, waarvan één in leven bleef. Op 14 April zag spr. te Zelst 2 appelvinken (*Coccothraustes coccothraustes*).

De heer Marrès vraagt zich af hoe het jonge wilde eendjes gelukt om uit het nest van een knotwilg te komen wanneer de uitgangsopening één meter boven dit nest is gelegen.

De heer Verhey bespreekt het voorkomen van boschuilen (*Strix aluco*) in een park te Dordrecht, die ondanks het dagelijks opblazen van bunkers, gepaard gaande met hevige ontploffingen, rustig hun jongen grootbrachten.

De heer Eijkman vraagt of de aanwezige veldornithologen hem antwoord kunnen geven op de vraag hoe vliegende vogels hun pooten houden. Bekend is, dat het meerendeel de pooten strekt. Hoe is het echter ten aanzien van roofvogels, uilen en zangvogels. Wat de roofvogels betreft zijn de meesten ervan

overtuigd, dat deze ook de pooten strekken, tenzij ze een prooi te dragen hebben. Over de zangvogels loopen de meeningen uiteen. Het algemeen vermoeden is echter: in den hiel gebogen met de gekromde teenen tegen de buik gedrukt. Nadere onderzoekingen zijn gewenscht.

Te 12 uur sluit de voorzitter de vergadering.

De Secretaris, C. Eijkman.

Literatuur

O. Meylan & W. Haller: Artliste der schweizerischen Vögel. Herausgegeben unter dem Protektorat des Zentralverbandes Schweizerischer Vogelschutzvereine und seiner Kantonalverbände. (Buchdruckerei Neue Aargauer Zeitung, Aarau) 1946.

Dit is een kritisch bewerkte, nauwkeurig samengestelde soortlijst van de Zwitserse avifauna, waarbij met de staatkundige grenzen strikt rekening is gehouden. In systematische volgorde worden 325 soorten opgenoemd, die met voldoende zekerheid, in Zwitserland zijn waargenomen. Hieronder telde ik 163 zekere broedvogels. Zeer beknopt wordt bij elke soort het karakteristieke van zijn voorkomen vermeld. Zeldzame of uitzonderlijke verschijningen worden in vrijwel de meeste gevallen slechts op grond van het bestaan van bewijsstukken in de lijst opgenomen, echter ontbreken de daarbij behorende data en vindplaatsen practisch steeds, hetgeen als een gemis bij het gebruik van het boekje wordt gevoeld. De consequente wijze, waarop met twijfelachtige waarnemingen wordt afgerekend, verdient alle lof: de lijst wekt daardoor een grote mate van vertrouwen. Wanneer echter de „Waldrapp“ (*Geronticus eremita*), die reeds in de Middeleeuwen in Zwitserland schijnt te zijn uitgestorven, nog met een nummer in de lijst wordt vermeld, kan men zich afvragen, hoeveel uitgestorven broedvogels aan onze Nederlandse lijst zouden kunnen worden toegevoegd (Zeearend!). Ook de Pelikaan (hoewel zeker na 1800 geen broedvogel) had dan wel op de Zwitserse lijst mogen voorkomen. 29 voor Zwitserland twijfelachtige soorten worden in een „hypothetische“ lijst opgenoemd, hieronder bevinden zich ongetwijfeld soorten, die naar alle waarschijnlijkheid binnen afzienbare tijd in de definitieve lijst kunnen worden opgenomen: bijv. *Larus ichthyaetus*, *Dryobates leucotos*, *Luscinola melanopogon*.

In het systematisch overzicht vormen de Goudhaantjes een aparte familie (Regulidae), staande tussen de Sylviidae en de Muscipidae, ver verwijderd van de Paridae, Sittidae en Certhiidae. Door Amerikaanse auteurs en o.a. ook door Stressemann worden de Goudhaantjes tot de Sylviidae gerekend.

De Mussen (*Passer*), Rotsmus (*Petronia*) en Sneeuwvink (*Montifringilla*) staan terecht als Ploceidae vermeld, tussen Sturnidae en Fringillidae. In dit op goede gronden breken met de traditie om Goudhaantjes tot de Mezen, en Mussen tot de Vinken te rekenen, zijn de auteurs „De Nederlandsche Vogels“ vooruit! De uiterst beknopte tekst werkt in bepaalde gevallen beslist teleurstellend. Wanneer wij juist door deze lijst over bepaalde karakteristieke broedvogels willen worden ingelicht, hebben wij niets aan bijv.: Steenarend: „Brutvogel in den Alpen“; Lammergier: „Verschwunden“; Visarend: „Ob noch Brutvogel in der Schweiz?“; Ooievaar: „Nur noch wenige Horste in der Schweiz“; Auerhoen: „Brutvogel in den Alpen, Voralpen und im Jura mit ziemlich sporadischer Verbreitung“, enz.

Van de broedvogels hebben o.a. de broedgevallen van de Geoorde Fuut (Sempacher See), Purperreiger (Neuenburger See) en Krooneend (Bodenmeer) voor Nederland bijzondere belangstelling. Van de Krooneend wordt vermeld, dat hij tot nu toe slechts op Duits gebied zou hebben gebroed. Uit een schrijven van